

Sorundanets MÅL OCH BUDGET 2013

Framtidsvision
Strategisk plan

Budget 2013
Ekonomisk plan 2014-2016

för Nynäshamns kommun

Sorundanet, Västerby, PI 4474, 137 94 NORRA SORUNDA, Tel 0708-92 17 50, kontakt@sorunda.net

Sorundanet är den nytänkande lokalpolitiska kraften i Nynäshamns kommun. Vi finns i kommunfullmäktige sedan 2006, har en humanistisk grundsyn och värnar demokratin. Sorundanet vill varsamt ta tillvara hela kommunens unika möjligheter till en positiv utveckling av både landsbygd och stad. Besök www.sorunda.net

MÅL OCH BUDGET 2013

Bakgrund

Nynäshamns kommun har goda förutsättningar att bli en framtidskommun. För att detta ska förverkligas krävs dock särskilda satsningar på de delar i kommunens budget som prioriteras särskilt högt, av såväl kommunens invånare som presumtiva invånare, som överväger att flytta till kommunen. Dagens situation kännetecknas av att Nynäshamns kommun:

- har en betydligt högre andel pensionärer än övriga stockholmskommuner
- har en utpendling som är betydligt högre än övriga stockholmskommuner
- har en utbildningsnivå som är förhållandevis låg jämfört med övriga stockholmskommuner
- projekterar för en kraftig utbyggnad av bostäder
- gör mycket stora investeringar i köp av mark och fastigheter som innebär en väsentligt ökad låneskuld
- har ett invånarantal som ökar högst marginellt, ca 250 invånare om året jämfört med den politiska ledningens prognoser om en ökning med 1.000 invånare per år.

Stor ekonomisk kris och valutaoro

Vi har en stor ekonomisk kris i fr.a. vissa EU-länder och en kraftig valutaoro i världen och med det globala samhälle vi har idag innebär det att Sverige, som är mycket exportberoende, också blir berört när andra länder får ekonomiska problem, vilket påverkar arbetslöshet m.m. Därför är det tydligt att antalet kommuninvånare som t.ex. behöver försörjningsstöd har ökat kraftigt och tyvärr har även den tid stödet behövs förlängts. Det innebär minskade skatteintäkter samtidigt som kostnaderna för försörjningsstödet ökar, bl.a. p.g.a. ökad arbetslöshet. Båda dessa faktorer gör att ekonomin i kommunen är starkt ansträngd och soliditeten, som redan är för låg, beräknas sjunka ytterligare. Budgetramarna för Nynäshamns kommun är därför mycket snäva, vilket naturligtvis ger minskat utrymme för de ytterligare satsningarna på t.ex. barn och ungdomar, som vi hade önskat att det fanns mer utrymme för. Sorundanet anser därför att det är synnerligen olämpligt att ytterligare öka den redan idag stora låneskulden. Räntorna är för närvarande relativt låga, men när låneskulderna ökar med flera hundratals miljoner kronor under mycket kort tid, kommer stigande räntor att minska handlingsutrymmet för en positiv utveckling av Nynäshamns kommun. Om man skaffar sig skulder på nästan en miljard, vilket blir en realitet om t.ex. all den mark som Stockholms stad ska sälja inköps av kommunen, kan dessa skulder inte betalas tillbaka på ett eller ett par år. Skulderna kommer att innebära stora räntekostnader så snart räntan stiger, vilket den kommer att göra, och dessa räntekostnader kommer då att kraftigt begränsa kommunens handlingsutrymme och möjligheter till satsningar när det gäller kärnverksamheterna.

Kraftig utbyggnad av bostäder medför särskilda satsningar

Det är viktigt att komma ihåg att en utbyggnad av många bostäder, särskilt när det är fråga om byggnationer av villor, automatiskt medför en ökad inflyttning av barnfamiljer. Med ett ökande invånarantal, fr.a. när det gäller barnfamiljer, följer också ökade kostnader för bl.a. förskolor, skolor, skolskjutsar och fritidshem. Ett sådant exempel är Seger-säng, där det vid flera tillfällen har uppstått behov av ytterligare avdelningar i förskolan och där en skola också börjar bli aktuell. Sorundanet anser att med ökad inflyttning av barnfamiljer, krävs också en utbyggnad av förskolor, skolor och fritidshem, vilket är en anledning till att Sorundanet har lagt särskilda satsningar på denna sektor i budgeten.

Ökade resurser till skola och barnomsorg

Vi har i vår budget lagt ökade resurser på skola och barnomsorg. Genom ökade ekonomiska förutsättningar, vill vi åtgärda en rad av de problem som finns inom området skola och barnomsorg idag, t.ex.:

- obehöriga lärare
- en stor andel lärare som under lång tid undervisar eller vikarierar i ämnen som de inte har behörighet för
- en stor andel som inte har pedagogisk utbildning och som saknar lärarlegitimation
- elever som inte kan läsa, skriva och/eller räkna får vänta alldeles för länge på att få stöd
- allvarliga brister i stöd till elever med särskilda behov och dessutom att de resurser som finns sätts in flera år för sent
- allvarliga anmärkningar från Skolinspektionen under hösten 2010 när det gäller måluppfyllelse generellt och brister inom områden som inverkar negativt på elevers resultat; t.ex. lärarbehörighet, brister i särskilt stöd samt trygghet och arbetsro i kommunens skolor. Även om det har tagits fram en plan för åtgärder, tar det lång tid att helt och hållet åtgärda så många brister inom flera områden
- bristande resurser för läromedel
- stora brister när det gäller användning av IKT (Informations- och kommunikationsteknik) i undervisningen
- problem med IT-infrastruktur
- en alldeles för stor andel elever som lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasieskolan
- gymnasieelever som inte fullgör sin gymnasieutbildning eller lämnar gymnasiet utan betyg i alla ämnen
- att många elever väljer gymnasieskolor utanför kommunen.

Alla problem löses inte med ökad tilldelning av resurser, men en hel del av ovan nämnda brister beror på just bristande ekonomiska resurser.

Dessutom står skolan inför ett antal viktiga förändringar, som också gör att ytterligare resurser behövs. Exempel på sådana förändringar är:

- nya, betydligt strängare regler för lärares behörighet kommer att träda i kraft, vilket innebär att stora rekryterings- och kompetensutvecklingsinsatser är helt nödvändiga
- nya läro-, kurs- och ämnesplaner ska implementeras inom alla skolformer
- betyg ska sättas fr.o.m. årskurs 6 (förutom i språkval, där betygen införs från årskurs 7) och lärare, som inte har utbildning i betygssättning och aldrig har satt betyg förut, måste få denna fortbildning
- ett nytt betygssystem med en 6-gradig skala innebär ett stort utbildningsbehov av lärare
- parallella system med både nya och gamla läroplaner för gymnasieskolan.

En väl fungerande skola och barnomsorg är också mycket viktiga argument för att både behålla nuvarande kommuninvånare och att dessutom locka nya invånare till kommunen. Undersökningar visar också att kommuner som kan erbjuda bra skolor, har mycket lättare att locka företag att etablera sig i kommunen, vilket är viktigt för att minska arbetslösheten.

En utbyggnad av servicen på landsbygden är nödvändig

Sorundanet anser också att den ökade inflyttningen av barnfamiljer automatiskt medför ökade krav på service, i synnerhet på landsbygden där servicen för närvarande är dåligt utbyggd, vilket har sin grund i många års felaktig samhällsplanering. Denna felaktiga samhällsplanering har resulterat i ensidiga satsningar på befintliga strukturer som fr.a. har gynnat stadskärnan Nynäshamn med en centralisering av det mesta till just Nynäshamn, trots att centralorten inte på något sätt ligger geografiskt centralt i kommunen. Denna satsning på kommunens huvudort har skett på bekostnad av utvecklingen av kommunens vidsträckta landsbygd. Detta trots att just landsbygden med sina ovärderliga naturresurser och attraktiva boendemiljöer utgör en av kommunens viktigaste tillväxtsektor, vilket också är tydligt om man tittar på var de stora satsningarna på byggande av nya bostäder nu planeras.

Satsningar på en bättre infrastruktur i landsbygden

Sorundanet vill därför med sitt budgetförslag för 2013 och strategisk vision för 2014-2016 vända trenden och få till stånd en rättvis och proportionerlig fördelning av skatteintäkterna till landsbygden. Vi vill lägga grunden för bättre infrastruktur i landsbygden genom:

- decentralisering av delar av kommunförvaltningen för ökad demokrati och fokus på landsbygden. Decentraliseringen skall kopplas till administrativa effektiviseringar och **framtagning av tydliga mål som är mätbara**. Det är av yttersta betydelse att målen för verksamheten tydliggörs och är mätbara, vilket även kommunens revisorer har påpekat vid ett flertal gånger, t.ex. vid delårsrapporterna 2009, 2010, 2011 och 2012 utan att detta har åtgärdats.

- särskild satsning på ortssammanbindande gång-, rid- och cykelvägar på landsbygden som idag knappt har några gång- och cykelvägar alls. Förutom att en sådan åtgärd är miljövänlig, innebär den också bättre folkhälsa, när man t.ex. kan ta cykeln eller gå i stället för att åka bil. Särskilt för barn- och ungdomar bidrar ortssammanbindande gång- och cykelvägar till ökad rörlighet och därmed också bättre möjligheter till meningsfulla fritidssysselsättningar. Att endast söka pengar för utbyggnad av gång- och cykelvägar från Trafikverket för de vägar som kommunen har ansvar för, dvs. vägar i tätorten, vilket sker idag, är att diskriminera de ca 50 % av kommunens invånare som bor på landsbygden och i mindre tätorter, eftersom Trafikverket endast samfinansierar gång- och cykelvägar med högst 50 %. Detta innebär att det inte kommer att byggas några gång- och cykelvägar utanför tätorterna Nynäshamn och Ösmo, om inte kommunen också bidrar ekonomiskt till denna utbyggnad. Jämfört med andra Södertörnskommuner, t.ex. Hanninge, Huddinge, Botkyrka och Tyresö är Nynäshamn en underutvecklad kommun när det gäller ortssammanbindande gång- och cykelvägar. En utbyggnad av gång- cykel- och ridvägar skulle också bidra till en ökad turism, vilket skulle innebära fler arbetstillfällen och inkomster till kommunen. Fördelen med cykel- och ridturism är också att säsongen är mycket längre än för sommarturismen.
- Första prioritet är utmed den mycket olycksdrabbade väg 225, som helt saknar gång- och cykelvägar, trots att många skolbarn varje dag måste passera eller gå utmed denna mycket farliga väg på väg till och från skolan. Genom att bygga en gång- och cykelväg mellan Ösmo och Spångbro, kan man också få till stånd en förbindelse vidare till gång- och cykelvägen på gamla väg 73. I andra hand behöver det byggas en gång- och cykelväg mellan Grödbby och Sunnerby, där det inte heller finns någon gång- och cykelväg idag. Att denna gång- och cykelväg byggs, skulle ha stor betydelse inte bara för vuxnas och utan också för barn och ungdomars rörlighet, eftersom många barn och ungdomar kan gå eller cykla till skolan, idrottsaktiviteter vid Sunnerbyhallen och ungdomsgården i Sorunda. Denna gång- och cykelvägen kan då också ansluta till den som ska byggas från Trollstamalm till Grödbby, vilket gör att det blir ett sammanhängande stråk av gång- och cykelvägar från Trollstamalm och till Ösmo.
- i tredje hand behövs också gång- och cykelväg från Spångbro och norrut på väg 225, dels p.g.a. den farliga trafiksituationen på väg 225, dels p.g.a. det saknas bussförbindelse på den sträckningen.
- satsning på samlingsplatser för landsbygdens ungdomar där till exempel biblioteket i Sorunda och Stora Vika utvecklas till ett centrum för ungdomskultur med verksamheter som till exempelvis Internetcafé och Ungt företagforum.

Utveckling av Nynäshamn tätort

Sorundanet anser att Nynäshamns centrum skulle vinna på att utvecklas mot en traditionell småstadsbebyggelse med lågmälda, traditionella byggnader i sten och trä. Ett unikt värde jämfört med andra centra, som t.ex. Haninge och Skärholmen, för att nämna några alternativ, måste också tillföras, fr.a. för att attrahera fler kommuninvånare utanför Nynäshamns tätort. En satsning på småskalighet är betydelsefullt och det är också viktigt med god tillgänglighet, så att det är lätt att parkera bilen och gå till fots för att uträtta sina ärenden och att man får tillräcklig tid för detta utan att behöva stressa som idag, beroende på snålt tilltagna parkeringstider. Centrum måste upplevas attraktivt och ett Skönhetsråd, som Sorundanet har motionerat om, bestående av experter inom olika områden och som skulle kunna ta ett helhetsgrepp, skulle ha stor betydelse för en positiv utveckling i Nynäshamns centrum.

Sorundanet är helt emot att bygga bostäder vid Strandvägen i Nynäshamns tätort, eftersom det är ett av de vackraste och mest uppskattade naturområdena i Nynäshamns kommun. Området är dessutom mycket flitigt nyttjat för rekreation, friluftsliv, promenader, cykelturer, m.m. och är därför en viktig del i kommunens folkhälsoarbete. Området har stor betydelse för att de som bor i de tätbebyggda områdena ska kunna ha både fördelarna av närheten till service och bra kommunikationer och dessutom ha nära till vacker natur, vilket är mycket viktigt för förhöjd livskvalitet och rekreation. Ett sådant område som Strandvägen är just ett exempel på en betydelsefull kvalitet som Nynäshamn har och som kan göra att det är väl värt att bo i Nynäshamn, även om det medför att t.ex. resorna till och från arbetet blir längre. För besökare har Strandvägen med dess unika natur också en stor attraktionskraft och för många turister, är det just detta område som man först och främst minns och förknippar med Nynäshamn.

Utveckling av Ösmo tätort

Ösmo tätort ger idag ett mycket slitet och trist intryck och miljön runt centrum behöver få en ordentlig ansiktslyftning och mer utbyggd service för att locka fler att uträtta sina ärenden i Ösmo. Ösmo tätort är geografiskt placerad i kommunens centrum och det är goda bussförbindelser från de flesta orter i kommunen till Ösmo. Därför skulle en satsning på utökad service i Ösmo innebära att många kommuninvånare fick närmare till service. Sorundanet anser att kommunen också ska arbeta aktivt för att fler butiker etableras i Ösmo. Idag sker en ensidig satsning och i vissa fall t.o.m. överetablering i Nynäshamns tätort. Det finns t.ex. tre apotek i Nynäshamn och det skulle vara bättre service för kommuninvånarna, både i Ösmo och i Sorunda, om ett av dessa i stället låg i Ösmo. Med utökad service, blir också intresset från butiksägare att etablera sig i Ösmo större och många i Sorunda kan tänka sig att åka till Ösmo för att handla, men tycker att det är för långt till Nynäshamn och åker då i stället hellre utanför kommunen, t.ex. till Tumba, Handen eller Västerhaninge, vilket innebär att kommunen förlorar dessa intäkter. Småskalighet är viktigt, liksom att enkelt kunna lämna bilen och gå till fots mellan olika butiker. Det är också viktigt att centrum upplevs som attraktivt – här har ett Skönhetsråd med expertkompetens en stor uppgift att fylla. Ösmo centrum skulle kunna

utvecklas mot ett mer spektakulärt och naturinspirerat centrum där stora träd, bergspartier, grönytor och vattenspeglar kan spela en viktig roll för hur centrum upplevs. Befintliga byggnader kanske ska få klängväxter på fasaderna. Taken kan bli gröna tak med växtlighet. En arkitekttävling kan utlysas under temat "Urban Jungle" (se t.ex. <http://www.greenroof.se/> och <http://www.verticalgardendesig.com>).

Utökad service till kommuninvånarna, etablering av fler butiker i Ösmo samt en attraktiv utformning är tre faktorer som samverkar för att göra Ösmo centrum mer levande och lockande för kommuninvånarna. Genom att erbjuda ett bättre utbud på närmare håll av varor, tjänster, service, och ett attraktivt Ösmo centrum, kommer fler kommuninvånare att göra sina inköp och ärenden inom kommunen i stället för i en annan kommun.

Kommunen ska ha en tydlig miljöprofil

Nynäshamns kommun är en ekokommun och har en Agenda 21 plan. Detta förpliktar. En ekokommun förbinder sig att de strategiska hållbarhetsfrågorna lyfts upp i kommunens högsta ledning. Agenda 21 är ett av FN:s stora projekt. Målet är att skapa ett hållbart samhälle, både för vår miljö och för människor. Sorundanet vill att Nynäshamn blir ett föredöme som ekokommun och målmedvetet arbetar enligt befintlig Agenda 21-plan. Nynäshamns kommun har mycket höga kultur- och naturvärden samtidigt som nuvarande mål är att växa med 10 000 invånare de närmaste 10 åren. Sorundanet vill att expansionen sker varsamt och i harmoni med befintliga natur- och kulturvärden. Vi vill t.ex. att en naturinventering sker snarast, att Norviks hamn inte realiserar samt att kommunen börjar planera för det nationella målet om en fossiloberoende transportsektor år 2030.

Vi anser också att det är viktigt att arealen med strandskyddat område inte minskar och därför måste kommunen vara mycket restriktiv med att ge dispenser och om dispenser ges, måste man kompensera med att utöka det strandskyddade området någon annanstans.

Särskilt intresse bör också ägnas åt kommunens sjöar samt dricksvattenförsörjningen för de av kommunens invånare, som inte får sitt vatten från Stockholm och därför är helt beroende av att dricksvattnet från kommunen inte blir förorenat.

Barn- och utbildningsnämnden särskilt prioriterad

Våra ambitioner återspeglas i vårt budgetförslag genom att Barn- och utbildningsnämnden erhållit en höjning av kommunbidraget i förhållande till föregående budgetår. Denna nämnd har under 2012 överskridit sin budget och vi anser att den främsta orsaken till det är att nämnden har fått för lite pengar, vilket Sorundanet vill justera inför kommande år. Det räcker inte med "frihet att utvecklas". Det måste finnas möjligheter till utveckling också.

Barnen och ungdomarna är det viktigaste vi har i kommunen och kommunens framtid. Därför anser vi det självklart att göra särskilda satsningar på Barn- och utbildningsnämnden. Det vi framför allt vill satsa på är att sätta in tidiga insatser för elever som har läs- och skrivsvårigheter. Idag väntar man i vissa fall ända till årskurs 5 innan man sätter in särskilda resurser, vilket är helt förkastligt. Det innebär att de elever som fortfarande t.ex. har problem att läsa i årskurs 5 har förlorat fyra år av sin skolutbildning, eftersom en mycket stor del av vad man gör i skolan bygger på att man kan läsa och förstå det man läser, t.ex. övningsuppgifter med text i matematik, att läsa läxor i svenska, SO- och NO-ämnena, m.m. Vår målsättning är i stället att alla ska få hjälp, så att de kan läsa innan de går ut årskurs 1. Det kostar extra resurser nu, eftersom det också finns elever i årskurs 2-9 samt inom individuella programmet på gymnasieskolan, som behöver särskild hjälp, men på sikt kommer detta att få stora effekter på t.ex. hur många elever som får godkänt i kärnämnen och i alla andra ämnen också i årskurs 9. Många av de elever som inte klarar skolan på ett bra sätt, beroende på att de inte har fått stöd i rätt tid, kommer också snett i livet, vilket innebär ohälsa för dessa elever samt är ett omfattande resursslöseri.

Det är också mycket viktigt att skolan utbildar eleverna för framtiden och för den verklighet som finns utanför skolan. Det innebär att satsningar på IKT (Informations- och kommunikationsteknik) är helt nödvändiga, om kommunens elever inte ska få sämre förutsättningar andra elever från andra kommuner när det gäller "information literacy" dvs. kompetens i informationssökning, källkritik och att använda datorn som ett verktyg för lärande. Många kommuner satsar nu på En-till-En-projekt eller projekt med surfplattor, dvs. att varje elev får en egen bärbar dator eller surfplatta till sitt förfogande och som de har tillgång till för sitt lärande, 24 timmar om dygnet, 7 dagar i veckan. Att samtliga lärare har en egen dator är naturligtvis en första förutsättning. Som exempel kan nämnas Falkenbergs kommun, som började med detta projekt redan 2007 och många kommuner följer nu efter i snabb takt. Sorundanet anser också att det är särskilt oroande att andelen elever som väljer en gymnasieskola utanför kommunen har ökat så mycket. För att vända den trenden, måste kvaliteten på både grundskolorna och gymnasieskolan förbättras. Ett sätt att locka fler elever att genomföra sina gymnasiestudier i hemkommunen, är att utveckla nya arbetsformer, öka lusten att lära och förbättra elevernas resultat och ett verktyg för en sådan förändring är ge eleverna tillgång till en egen dator eller surfplatta.

Hög prioritet har också en egen matsal för Sunneby skolans elever. Dels får eleverna då en rimlig arbetsmiljö, när de slipper stressa upp till Sunnerbos äldreboende för att äta, dels får Sunnerbo äldreboende då tillbaka sin matsal, så att den kan användas för aktiviteter för de äldre. Det faktum att Sunnebo inte disponerar matsalen innebär idag betydande inskränkningar beträffande aktiviteter och liknande.

Dessutom anser Sorundanet att det är av största betydelse för eleverna och inte minst för deras lärande, att det genomförs en successiv ombyggnad till tillagningskök för så

många skolor och förskolor som möjligt. Många av kommunens skolkök är i stort behov av upprustning och när denna upprustning sker, anser Sorundanet att man ska satsa på tillagningskök på respektive skola och förskola för att eleverna ska få bättre mat och därmed äta bättre, vilket påverkar deras studieresultat positivt.

Sorundanet anser att det är helt oacceptabelt att eleverna i Stora Vika-skolan ska bussas till andra skolor för att ha vissa ämnen som slöjd, musik och idrott. Självklart ska eleverna i Stora Vika ha sina egna lokaler och om det inte finns lärare i dessa ämnen på Stora Vika-skolan, så är det förstås lärarna och inte eleverna som ska förflytta sig mellan skolorna.

Förstärkning av demokratin

Sorundanet vill också understryka vikten av demokrati i dagens samhälle och har därför avsatt särskilda medel för utredning och genomförande av medborgarförslag enligt den motion vi har lagt i oktober 2007. De flesta medborgarförslag avslås med motiveringen att det inte finns ekonomiska resurser att genomföra dem. Om medborgarna inbjuds att komma med förslag till förändringar och förbättringar, måste det också finnas medel avsatta för att kunna genomföra dessa förslag. I vårt budgetförslag ingår därför 1 promille av den totala budgeten för utredande och genomförande av bra medborgarförslag.

Vi anser också att det är av största vikt att inte bara en begränsad del av kommunens invånare ska kunna ta del av sammanträdena i kommunfullmäktige och särskilt viktigt för den demokratiska processen är det att göra dessa sammanträden lättillgängliga, även för de kommuninvånare som bor på landsbygden och som har längst resa till tätorten Nynäshamn, där sammanträdena hålls. Vi har under flera år arbetat aktivt för att kommunfullmäktiges sammanträden ska sändas via webb-tv och våren 2010, blev det äntligen verklighet.

Men det finns fortfarande mycket att förbättra för att öka demokratin, bl.a. när det gäller administrativa rutiner. Som exempel kan nämnas att endast kungörelsen och dagordningen till kommunfullmäktiges sammanträden finns på kommunens hemsida. Vi vill öka invånarnas inflytande, kunskaper och engagemang om vad som händer i kommunen. Därför vill vi att all information som idag finns i pappersform i samband med fullmäktiges sammanträden, även ska finnas digitalt på kommunens hemsida, vilket vi också har lagt en motion om 2008. Många ärenden kräver att man sätter sig in i bakgrundsfakta och det får man inte möjlighet till om man ska läsa handlingarna under mötet i kommunfullmäktige samtidigt som sammanträdet pågår. För dem, som bor långt ifrån Nynäshamns stad, innebär det en avsevärd insats att åka till kommunhuset för att hämta handlingarna i förväg. Många fler skulle kunna ta del av viktigt information och fakta beträffande det som behandlas i kommunfullmäktige, om de kunde ladda ner informationen från kommunens hemsida. Det skulle dessutom underlätta för partierna, eftersom det för närvarande bara är de som sitter i kommunfullmäktige och deras ersättare som får handlingarna i pappersform.

Dessutom har fullmäktige tyvärr nyligen fattat beslut om att ta betalt för handlingar, trots att det oftast inte finns ett digitalt alternativ som kan erbjudas till den som är intresserad av att ta del av handlingar som rör kommunens verksamhet. Detta beslut har Sorundanet röstat emot och vi är starkt kritiska till detta beslut.

Ytterligare ett led för att förbättra demokratin är därför att införa kommundelskontor. Vårt samhälle bygger på demokratiska principer och värderingar. En förutsättning för en väl fungerande demokrati är att politiker och tjänstemän är lättillgängliga. Så är inte fallet idag i Nynäshamns kommun, eftersom kommunens politiska och administrativa centrum är placerat i Nynäshamns tätort, vilken ligger i utkanten av kommunen. Detta innebär att vissa kommuninvånare måste resa upp till 8 mil för att kunna träffa kommunens politiker och tjänstemän. Eftersom de flesta, som arbetar utanför kommunen, pendlar mot Stockholm, Haninge, Botkyrka, Södertälje etc. passerar de inte heller Nynäshamns tätort på väg till eller från arbetet. Dessutom är kollektivtrafikens turtäthet så gles på landsbygden, att om medborgarna ska åka kollektivt, kan bara resan till Nynäshamns tätort och tillbaka igen ta mer än 2,5 timme, väntetid ej medräknad. Det innebär att dessa invånare tvingas ta en semesterdag för att kunna träffa kommunens politiker och tjänstemän och det är inte acceptabelt.

En annan aspekt är att lokalhyrorna är lägre utanför Nynäshamns tätort. Många administrativa arbetsuppgifter kan med fördel skötas på distans. Att flytta ut dessa arbetsuppgifter till kommunens mindre orter och till landsbygden kan minska kostnaderna för kommunen. Exempelvis kan kommundelskontor upprättas i Ösmos och Sorundas f.d. kommunhus eller i bygdegårdar och liknande. Dessa kan samtidigt få ett välbehövligt ekonomiskt stöd, så att dessa lokala mötesplatser, som betyder så mycket för de som bor i närheten, kan finnas kvar.

Ytterligare en aspekt är att kommunen gör det lättare för fler att söka sig till kommunen som arbetsgivare. Idag drar sig många i de norra delarna för att arbetspendla till Nynäshamns tätort. Det är närmare och enklare att pendla norrut. Med lokala kommundelskontor bedöms att fler kommuninvånare söker sig till att arbeta för den egna kommunen.

Eftersom Nynäshamns kommun har fler heltidsanställda kommunalråd/oppositionsråd än andra kommuner inom länet med motsvarande befolkningsmängd, vill Sorundanet minska antalet kommunalråd och oppositionsråd till förmån för införandet av kommundelskontor. Under nuvarande mandatperiod 2010-2014 är det 1 kommunalråd på heltid samt två kommunalråd på halvtid, vilket vi vill minska till 1 kommunalråd och vi vill också dra ner antalet oppositionsråd från 1,40 till 1 oppositionsråd.

Vi har också föreslagit i en motion i oktober 2007, att kommunen åter ska inrätta en tjänst för konsumentvägledning/konsumentrådgivning på minst heltid. Det har inrättats en tjänst som konsumentvägledare på 20 %, men denna tjänst har nu lagts ner och ersatts med information på kommunens hemsida. Sorundanet är helt emot att kommu-

nens konsumentvägledning/konsumentrådgivning togs bort. De personer, som inte har tillgång till dator och internet, kan inte få någon hjälp alls och dessutom bygger hela systemet med konsumentrådgivning i Sverige på att kommunerna har en eller flera konsumentrådgivare. Konsumentverket har en utmärkt hemsida där man kan få generell information om olika typer av inköp av tjänster och varor och hur man kan klaga, om man anser sig ha blivit felaktigt behandlad. Detta är dock i många fall otillräckligt, eftersom många konsumenter behöver råd hur de ska agera i sitt enskilda ärende. För att kunna agera och hävda sin rätt som konsument, krävs ofta ingående kunskaper i konsumentlagstiftning m.m., vilket inte alla har. Denna typ av rådgivning kan endast tillhandahållas kostnadsfritt av kommunernas konsumentvägledning/rådgivning eller av jurist, om man har råd att betala för det. Sorundanet anser i stället att den konsumentvägledning på 20 % som fanns inte var tillräcklig. Det är lätt att förstå att 20 % i praktiken innebär att det finns en konsumentvägledare mindre än en dag i veckan, eftersom det går bort tid för semester, sjukdom etc. Sorundanet vill satsa på en konsumentvägledare på 100 % av heltid, vilket vi anser behövs om kommunen ska kunna ge tillräckligt god service till invånarna och attrahera nya invånare. Det handlar inte bara om att konsumentvägledaren ska hinna med de ärenden som kommunens invånare behöver hjälp med. Det ska också finnas möjligheter att kontakta konsumentvägledaren flera dagar i veckan. Eftersom lagstiftning, regler och köpbeteenden hela tiden ändras, t.ex. är det många som handlar på internet idag där andra regler kan gälla. Därför är det också nödvändigt att kommunens konsumentvägledare får möjlighet att delta i utbildningar inom området för att uppdatera sina kunskaper, vilket för närvarande är helt omöjligt med bara 20 % tjänst. Eftersom Socialnämnden inte har lyckats med att hålla budget under ett stort antal år, anser Sorundanet att konsumentvägledningen bör flyttas från Socialnämnden till en annan del av organisationen, eftersom konsumentvägledningen alltid kommer att riskera att komma i skymundan för mer trängande behov inom Socialnämnden.

Socialnämnden

Socialnämnden har en mycket komplex verksamhet där individens olika behov måste tillgodoses. Socialnämnden har i vissa avseenden svårt att påverka vilka resurser som behövs, eftersom både behoven hos individer förändras och individer med nya behov tillkommer. Förhållanden som t.ex. konjunktur, arbetsmarknad och global ekonomi påverkar också vilka behov som finns, vilket Socialnämnden inte alls kan styra över. Nynäshamns kommun har ett högre antal äldre än motsvarande kommuner inom Södertörn. Detta ställer särskilda krav på att kommunen också kan anpassa sin verksamhet efter detta förhållande. Sorundanet anser det viktigt att äldre över 85 får flytta till ett hem om de så önskar, även om de är friska. Det är inte många äldre som vill bo på ett hem, om det inte är nödvändigt, men de som av olika skäl så önskar, ska få den möjligheten. Det måste vara den enskilde individen som bäst kan bedöma hur den personen vill ha det. De, som bor hemma, måste få tillräcklig tid för hemtjänst. Viktigt är också att ge äldre stimulans för ökad livskvalitet och bättre välbefinnande. En hel del nya lagar och förändrade förutsättningar, t.ex. förändrad tillsyn, ändrade krav på förändringar av

lokaler, ändrade regler beträffande ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun, utökade och nya uppdrag för nämnden m.m. innebär att Socialnämnden kommer att behöva utökat resurstillskott under den kommande budgetperioden. Samtidigt är det viktigt att Socialnämnden utvecklar rutiner för en förbättrad ekonomiuppföljning, så att budgetramarna kan hållas och det är glädjande att se att det har skett påtagliga förbättringar när det gäller den ekonomiska uppföljningen för socialnämnden.

Kultur- och fritidsnämnden

Vi skulle önska att det fanns mer pengar att lägga på Kultur- och fritidsnämnden, men tyvärr är det ekonomiska läget för Nynäshamns kommun ansträngt. Det är därför nödvändigt att göra en prioritering inom Kultur- och fritidsnämndens budget. Sorundanet vill fr.a. satsa på fritidsnämndens verksamhet, eftersom satsningar på barn och ungdomar är högprioriterat. Vi anser också att om kommunen aktivt medverkar till att göra barn och ungdomars fritid mer meningsfull, minskar skadegörelse, droger, ohälsa samt kriminalitet bland barn och ungdomar. På sikt är vi övertygade att satsningar på att ge barn och ungdomar möjligheter till en meningsfull och aktiv fritid också kommer att innebära besparingar för kommunen genom mindre skadegörelse m.m. Vi anser också att det är viktigt att det sker en rättvis fördelning i ekonomiskt stöd mellan idrotter som fr.a. utövas av pojkar respektive flickor, så att ingen av dessa två grupper missgynnas i förhållande till den andra.

Partistöd

Till de i kommunfullmäktige representerade politiska partierna utgår partistöd enligt följande grunder:

Grundstöd: 47.000 kr per parti

Mandatstöd: 23.000 kr per mandat i kommunfullmäktige

Partistödet utbetalas med en fjärdedel den 15:e i månaderna januari, april, juli och oktober. Med tanke på kommunens kärva ekonomiska läge, anser Sorundanet att det är rimligt att spara även på partistödet och föreslår därför en sänkning av partistödet.

Uppföljningen av kommunens ekonomi behöver stärkas

Sorundanet har även en särskild satsning på kommunrevisionen med syftet att stimulera den ekonomiska uppföljningen av kommunens ekonomi. Vi anser att det är av största vikt att kommunens olika förvaltningar formulerar klara och tydliga mål för verksamheten och att dessa mål också är mätbara. Detta är också en kritik som har framförts av revisorerna gång på gång vid deras granskningar. Under flera år har kommunen haft problem med att kommunens soliditetsnivå inte når upp till av fullmäktige fastställda mål på kort och lång sikt. Att ge kommunrevisionen extra resurser är ett sätt att säkerställa att måluppfyllelsen särskilt granskas av kommunrevisionen. Sorundanet anser också att kommunen bör byta revisionsbolag med jämna mellanrum, eftersom det är en fördel att

kommunens ekonomi då och då granskas med nya ögon. Inom näringslivet är ett sådant förfarande mycket vanligt och det finns ingen anledning att det skulle vara annorlunda i en kommun.

Vårt budgetförslag med planeringsförutsättningar och resursfördelning presenteras här:

Budget 2013 och ekonomisk plan 2014-2016

Nämnd/ Förvaltning	Kommunbidrag*			
	2013	2014	2015	2016
KF/KS	17	17,5	18,2	18,9
KSFV	64,3	66,1	67,0	68,5
Barn- och Utbildningsnämnden	559,5	576,8	599,5	624,8
Socialnämnden	419,6	431,8	447,5	465,2
Kultur- och fritidsnämnden	40,6	40,8	41,6	42,5
3Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden	51,0	52,5	54,8	57,5
Vatten och avlopp	0	0	0	0
Räddningstjänst	20,1	20,7	21,4	22,3
Revision	2,0	2,1	2,1	2,2
TOTAL	1174,1	1208,3	1252,1	1301,7
* beloppen uttryckta i miljoner kronor				

Kommunfullmäktiges beslutssatser:**Kommunfullmäktige beslutar**

1. Fastställande av kommunskattesatsen för år 2013 till 19:83 kronor.
2. Fastställande av Sorundanets Mål och budget för år 2013 för Nynäshamns kommun samt ekonomisk plan för åren 2014-2016.
3. Kommunstyrelsen får utnyttja sin delegation att uppta nya och omplacera befintliga lån inom en total ram för lång- och kortfristiga lån på 500 mkr, varav högst 150 mkr får avse utlåning till företag inom koncernen Nynäshamns kommun.
4. Kommunstyrelsen får utnyttja sin delegation att teckna borgen för lån som aktiebolag och kommunalförbund, inom en total borgensram på 675 mkr.
5. Bemyndigande för kommunstyrelsen att disponera 500 tkr av kommunens eget kapital för oförutsedda händelser.